Norske mediers omtale av selvmord i 2014 – er den samfunnsnyttig? Av Marie-Thérèse Desroches

Hvert år dør om lag 530 mennesker i Norge av selvmord (Folkehelseinstituttet, 2015), over tre ganger så mange som det dør i trafikkulykker (Statens vegvesen, 2016). Helsetjenesten behandler årlig om lag 4000-6000 selvmordsforsøk (Folkehelseinstituttet, 2015). Å omtale selvmord i media er av betydning for å rette søkelyset på det alvorlige samfunnsproblemet som selvmord er (Nybø, 2005).

Omtale av selvmord i media kan også være selvmordsforebyggende ved å forholde seg til de retningslinjer Verdens helseorganisasjon har utarbeidet (World Health Organization, 2008) og de nasjonale retningslinjene for omtale av selvmord som er tilstede i en rekke land (Niederkröthaler et al., 2007). Slik som de fleste nasjonale retningslinjer (Maloney et al., 2014), anbefaler den norske veileder for omtale av selvmord (Nybø, 2005) å formidle informasjon om viktige risiko- og årsaksfaktorer for selvmord som samfunnet bør være oppmerksom på og å formidle håp og informasjon om hvor en kan få hjelp ved selvmordsfare (Maloney et al., 2014). Disse anbefalingene har imidlertid per i dag lite grunnlag i empiriske studier (Niederkröthaler et al., 2010). Resultatene fra en innholdsanalyse av Niederkröthaler og hans team (2010) tilsier imidlertid at visse typer medieinnhold har sammenheng med et redusert antall selvmord i etterkant av medieomtalen. Medieomtalen av mennesker som hadde gått gjennom en vanskelig periode i livet, men som hadde funnet alternative mestringsstrategier for selvmordstanker skal ha hatt en sammenheng med et redusert antall selvmord i de områdene medieomtalen forekom.

Å forske på omtale av selvmord i media er av betydning ettersom media er tilgjengelig for en så stor del av Norges befolkning. En omtale av selvmord i tråd med de retningslinjer og anbefalinger som finnes for omtale av selvmord har mulighet til å nå ut til mennesker i samfunnet som er i selvmordsfare. Det selvmordsforebyggende potensialet er stort.

I Norge har selvmord vært et omtalt tema i mediene de siste ti årene. Før dette reflekterte fraværet av omtale av selvmord i media i lang tid det sterkt tabubelagte temaet selvmord var i samfunnet. Fra 1936 til årsskiftet 2005/2006 var det i henhold til Norsk Presseforbunds Vær Varsom-plakat, paragraf punkt 4.9, et forbud mot å omtale

SAMMENDRAG

Norske mediers omtale av selvmord i 2014 – er den samfunnsnyttig?

Bakgrunn: En samfunnsnyttig selvmordsomtale gir i tråd med veileder for omtale av selvmord informasjon om hjelp, risikofaktorer og formidler håp. Selvmordsomtalen som i tråd med Pressens Vær Varsom-plakat unngår beskrivelse av selvmordsmetode som kan bidra til en smitteeffekt av nye selvmordshandlinger, er samfunnsnyttig.

Hensikt: Å undersøke om innholdet av mediens selvmordsomtaler i 2014 er i tråd med Vær Varsom-plakatens punkt 4.9 og pressens veileder for omtale av selvmord.

Metode: En kvantitativ innholdsanalyse er utført av 542 artikler som omtaler selvmord i 2014 fra et utvalg norske papiraviser.

Resultater: Selvmordsomtalen beskriver i liten grad selvmordsmetode i 2014. Selvmordsomtalen setter i større grad søkelyset på selvmord som et samfunnsproblem og nevner mange ulike risikofaktorer. Selvmordsomtalen formidler imidlertid lite håp og informasjon om hjelp.

Konklusjon: Selvmordsomtalen er i tråd med Vær Varsom-plakatens punkt 4.9. Mediene oppfordres imidlertid til å formidle mer håp og gi mer konkret informasjon om hjelp for en mer samfunnsnyttig omtale av selvmord.

ABSTRACT

Suicide-related media reporting in Norway in 2014 – is it socially beneficial?

Background: Suicide-related media content that is socially beneficial holds in accordance to the Norwegian media guidelines on suicide reporting information about ways to seek help, risk factors and offers hope. Media reporting, which in accordance to the Code of Ethics of the Norwegian Press avoids information about suicide method is socially beneficial.

Purpose: To study whether suicide-related media content from 2014 is in accordance to the Norwegian Code of Ethics and media guidelines on suicide reporting.

Method: A quantitative content analysis was conducted of 542 articles from a selection of Norwegian newspapers from 2014 that mention suicide.

Results: Suicide-related reporting in 2014 rarely described suicide methods. Media reporting addressed more often suicide as a societal problem and provided information about several risk factors. It was not, however, particularly hopeful, nor provided information about help.

Conclusion: The suicide-related reporting in 2014 did comply with the Norwegian Code of Ethics. The media are encouraged to provide more hopeful content and more information about ways to seek help for a more socially beneficial media reporting on suicide.

selvmord. Mediene omtalte likevel i noe grad selvmord i form av omskrivninger, blant annet som «ikke noe kriminelt» eller «personlig tragedie».

En revisjon av paragrafen kom i 2005 som følge av at flere pårørende ønsket mer åpenhet om selvmord som et samfunnsproblem. Også journalister innad i pressen og fagfolk ved Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging ved Universitetet i Oslo støttet seg til revisjonen av paragrafens punkt 4.9, slik professor Lars Mehlum uttrykte «Å fokusere på selvmord som en utfordring for fellesskapet og som et samfunnsproblem vi kan gjøre noe med, vil være gunstig» (Lamark et al., 2007, s.6-8). Fra den 1. januar 2006 lød Vær Varsom-plakatens paragraf punkt 4.9: «Vær varsom ved omtale av selvmord og selvmordsforsøk. Unngå omtale som ikke er nødvendig for å oppfylle allmenne informasjonsbehov. Unngå beskrivelse av metode eller andre forhold som kan bidra til å utløse flere selvmordshandlinger» (Pressens Faglige Utvalg, 2015).

Paragrafen åpnet for omtale av selvmord i media men med en tydelig advarsel mot omtale av selvmordsmetode og annen informasjon som kunne bidra til å utløse flere selvmordshandlinger. Bakgrunnen for denne advarselen er en rekke studier som mener å vise en sammenheng mellom visse typer omtale av selvmord i media og en forhøyet selvmordsrate i befolkningen i etterkant av medieomtalen, en såkalt smitteeffekt. Dette har lagt grunnlaget for at Verdens helseorganisasjon advarer mot en rekke forhold ved omtale av selvmord i media. Sensasjonspregede omtaler av selvmordsmetode (Lee et al., 2014; Tsai et al., 2011) eller medieomtale av kjendiser som har tatt sine liv er

særlig forbundet med smittefare for nye selvmordshandlinger (Hegerl et al., 2013; Niederkrotenthaler et al., 2009; Etzersdorfer et al., 2004). Ungdom ansees å være særskilt sårbar for slike medieomtaler av selvmord (Gould et al., 2014).

Forskningen rundt de positive og negative effektene ved visse typer medieomtale av selvmord har lagt grunnlaget for spesielle etiske retningslinjer for journalistikken om selvmord i Norge. Mediene er pliktige til å følge Vær Varsom-plakaten (Pressens Faglige Utvalg, 2015). En veileder for omtale av selvmord utarbeidet av Reidun Kjelling Nybø (2005) er tilgjengelig med informasjon om den mulige smitteeffekten og den positive samfunnsnytt en omtale av selvmord kan ha.

Innholdsanalyser av selvmordsomtaler

Innholdsanalyser av mediens selvmordsomtaler gir en indikasjon på om mediene følger de anbefalingene som finnes for omtale av selvmord i media (Chandra et al., 2014; Maloney et al., 2014; Niederkrotenthaler et al., 2007). I Norge, har kun én innholdsanalyse av mediens selvmordsomtale vært gjennomført. I sammenheng med Vær Varsom plakaten endring ved årsskiftet 2005/2006 ble det fra Norsk Journalistlag satt av midler til et forskningsprosjekt som skulle gi en oversikt over praktiseringen av den nye Vær Varsom-plakatens paragraf punkt 4.9. Førstelektor Hege Lamark og universitetslektor Jan-Erik Andreassen ved Senter for Journalistikk ved daværende Høgskolen i Bodø (i dag Universitetet i Nordland) igangsatte prosjektet med å kartlegge innholdet av selvmord-

somtalen fra året 2006 i en rekke papiraviser, nettaviser, radio og TV-innslag (Lamark et al., 2007, s.8).

Konklusjonen av undersøkelsen var at mediene i 2006 hadde lite fokus på selvmord som samfunnsproblem. Selvmordsomtalenene formidlet lite samfunnsnyttig informasjon om risiko- og årsaksfaktorer for selvmord (2007, s.18). Kun én av ti artikler uttrykte åpenhet om selvmord eller håp om hjelp (2007, s.61). Selvmordsomtalenene var hovedsakelig nevnt i en bisetning, derav undersøkelsens tittel «Selvmord i forbifarten» (2007, s.6). Imidlertid viste undersøkelsen at selvmordsomtalenene hovedsakelig ikke nevnte selvmordsmetode i tråd med den nye paragrafens punkt 4.9. (2007, s. 17).

Undersøkelsens formål og disposisjon

Siden Lamark et al. sin undersøkelse har ingen ny innholdsanalyse av norske mediers omtale av selvmord blitt gjennomført. Hensikten med denne studien er å gjennomføre en ny innholdsanalyse og undersøke følgende problemstilling; er selvmordsomtalenene i 2014 i tråd med Vær Varsom-plakatens punkt 4.9 og formidler selvmordsomtalenene informasjon slik anbefalt i veileder for omtale av selvmord? En omtale av selvmord som er i tråd med disse retningslinjene ansees i denne undersøkelsen som en samfunnsnyttig omtale av selvmord.

Metodedelen presenterer utvalget av selvmordsomtaler og de egenskaper ved selvmordsomtalenes innhold som er blitt undersøkt. Resultatene gir en presentasjon av selvmordsomtalenes innhold i 2014. I diskusjonsdelen drøftes selvmordsomtalenes samfunnsnytte etter hvorvidt de er i tråd med Vær Varsom-plakatens paragraf punkt 4.9. og om de formidler informasjon slik anbefalt i veileder for omtale av selvmord. Ved å evaluere selvmordsomtalenes innhold fra 2014 med resultatene fra året 2006 er det også mulig å si noe om hvordan selvmordsomtalenes innhold har endret seg over tid sammenlignet med året 2006. Metoden for denne undersøkelsen er derfor gjort så lik som mulig metoden for undersøkelsen i 2006 for et best mulig sammenligningsgrunnlag mellom årene 2006 og 2014.

Metode

For å undersøke selvmordsomtalenes innhold er en kvantitativ innholdsanalyse av 542 artikler fra 2014 fra et utvalg norske papiraviser blitt utført. En kvantitativ innholdsanalyse gjør det mulig å kode artiklenes innhold etter bestemte variabler og generere data som kan si noe om de mønstre og tendenser ved selvmordsomtalenes innhold (Østbye et al., 2002, s.214-216). Variablene som undersøkes er direkte tilknyttet Vær Varsom-plakatens paragraf punkt 4.9 og anbefalingene i veileder for omtale av selvmord.

Valg av selvmordsomtaler

En selvmordsomtale er en artikkel som inneholder et eller flere av søkeordene; selvmord, «ikke noe kriminelt», «personlig tragedie», «personlig dødsfall», «valgte å ta sitt liv» og «valgte å ta sitt eget liv». Selvmordsomtalenene er hentet fra 47 av de 230 papiravisene i Norge i 2014 (Høst, 2014). 19 små og 19 store lokalaviser fra hvert fylke, 3 tabloide nummer to-aviser, 3 meningsbærende aviser og 3 riksaviser er gjennomført i mediesøketjenesten Retriever i tidsrommet 1. januar til 31. desember 2014 for selvmordsomtaler. En

«artikkel» er i denne undersøkelsen en samlebetegnelse som også omfatter kommentarer, ledere, kronikker og leserbrev.

Artiklene er avgrenset til innenrikssaker om selvmord. En innenrikssak vil si omtale av et selvmord som har funnet sted i Norge, omtale av en norsk statsborger som har tatt sitt liv i utlandet eller en generell omtale av selvmordspromblematiske i Norge. Kun artikler som handler om konkrete selvmord, selvmordsforsøk, selvmordsplaner eller selvmord generelt som et samfunnsproblem er inkludert. Alle selvmordsomtaler som ikke handler om selvmord, eksempelvis som ved uttrykket «politisk selvmord», er blitt ekskludert fordi det er innholdet av selvmordsomtalenene som faktisk handler om selvmord som er av interesse for denne undersøkelsen. Ytterligere er alle omtaler der det er tvil om et selvmord har funnet sted blitt ekskludert. Dette gjelder hovedsakelig kriminelle saker der det ikke er min oppgave å avgjøre om et selvmord har funnet sted.

Totalt 1084 artikler stod igjen etter søk og eksklusjon. Av disse ble annenhver artikkel valgt ut etter publiseringsdato for koding av innhold. Det vil si, 542 artikler av de totalt 1084 artiklene som møtte inklusjonskriteriene ble kodet etter innhold.

På enkelte områder skiller det overnevnte utvalget av selvmordsomtaler seg fra Lamark et al. sin undersøkelse av året 2006. Denne undersøkelsen inkluderer ikke selvmordsomtaler fra nettaviser, radio og tv-innslag (2007, s.58). Å analysere radio og tv-innslag er svært tidkrevende. Til tross for den digitale utviklingen er de fire nettavisene som ble undersøkt i 2006 utelatt fra denne undersøkelsen. Et enkelt søk genererte 1903 selvmordsomtaler hos de fire nettavisene. Selv etter eksklusjonskriteriene, ville dette være for mange artikler å analysere sammen med utvalget av papiraviser. Dessuten genererer nettavisene mange duplikate artikler som også finnes i papirversjon. Denne undersøkelsen har derfor konsentrert seg kun om papiraviser. En koding av papiraviser har gjort det mulig å favne de geografiske forskjellene i landet for hvordan selvmord omtales i mediene. Å kun velge papiraviser tillot en undersøkelse av 47 av de totalt 62 mediene som ble undersøkt i 2006. Denne undersøkelsen skiller seg også sammenlignet med Lamark et al. sin undersøkelse ved kun å inkludere selvmordsomtaler som handler om selvmord (2007, s.50).

Koding etter variabler

De 542 inkluderte artiklene for denne undersøkelsen ble skrevet ut på papir, nummerert og kodet manuelt i margin på papiret etter ti variabler. Hver enkelt variabel er nøye definert etter bestemte kategorier i et kodeskjema som innholdet av artiklene kan kodes etter. Det kodete innholdet har ikke kunnet tilegnes flere kategorier på variabelen, med unntak av variabel 10. Etter endt koding er alle kategoriene ved de ti variablene for de 542 artiklene blitt registrert inn i statistikkprogrammet SPSS Statistics 22 for generering av målbare data.

Variablene

Variabel 1: I hvilken grad (volum) omtales selvmord i artikkelen? Hver enkelt artikkel er blitt kodet etter hvorvidt artikkelen formidler informasjon om selvmord som et hovedtema (1), som delvis tema (2) eller i en bisetning (3).

At selvmord er hovedtema for en artikkel betyr at selvmordsomtalen i artikkelen strekker seg over hele artikkelen. Med omtale av selvmord som delvis tema strekker selvmordsomtalen seg over to eller flere setninger og/eller et eller flere avsnitt i artikkelen. En omtale av selvmord i en bisetning begrenser seg til en delsetning eller setning.

Variabel 2: Er selvmordsmetode nevnt eller beskrevet i artikkelen? Hver enkelt artikkel er kodet etter hvorvidt selvmordsmetoden er nevnt indirekte i artikkelen (1), beskrevet mer inngående i detaljer (2) eller om metoden ikke er nevnt (3). Omtale av møteulykker i trafikken som selvmord er et eksempel på omtale som indirekte nevner selvmordsmetode. Selvmordsomtaler med mer detaljer om omstendighetene rundt et selvmord eller selvmordsforsøk er selvmordsomtaler som beskriver selvmordsmetoden.

Variabel 3: Hva er artikkelens tema? Hvert enkelt tema for artiklene er blitt registrert. Treff på samme tema ble gruppert sammen. På denne måten ble mønstre og tendenser tydelige over de temaene selvmordsomtalen dreide seg om. Temaene for den største andelen selvmordsomtaler i 2014 ble registrert i en tabelloversikt (tabell 2), mens de resterende temaene og ellers enkeltstående temaer ble gruppert sammen under «andre temaer» ved endt koding.

Variabel 4: Nevnes risiko- eller årsaksforklaringer? Hvilke? Hvert enkelt risiko- og årsaksfaktor nevnt i artiklene er blitt registrert. Treff på samme risiko- og årsaksfaktor ble gruppert sammen. På denne måten ble mønstre og tendenser tydelige over de risiko- og årsaksfaktorer selvmordsomtalen nevnte. De risiko- og årsaksfaktorer som ble nevnt i den største andelen selvmordsomtaler i 2014 ble registrert i en tabelloversikt (tabell 3), mens de resterende risiko- og årsaksfaktorer og ellers enkeltstående risiko- og årsaksfaktorer ble gruppert sammen under «andre risikofaktorer» ved endt koding. Artikler som ikke nevner noen risiko- og årsaksfaktorer ble registrert under kategorien «ikke omtalt».

Variabel 5: Handler artikkelen om et konkret selvmord, konkrete selvmordsforsøk/selv mordstanker og/eller nevnes fenomenet generelt? Hver enkelt artikkel er kodet etter hvorvidt artikkelen omtaler selvmord generelt som et samfunnsproblem (1), om den omtaler et konkret selvmord (2), om den omtaler et konkret selvmordsforsøk og/eller selvmordstanker (3) eller om den omtaler både et konkret selvmord og selvmord generelt som et samfunnsproblem i samme artikkel (4).

Variabel 6: Uttrykker artikkelen vilje til åpenhet om selvmord? Hver artikkel er kodet etter om artikkelen uttrykker åpenhet (1) eller ikke åpenhet (2) om selvmord. En vilje til åpenhet kan være en enkeltperson som står fram med sine personlige opplevelser om en vanskelig tid med selvmordstanker. Det kan også være en vilje til å snakke om selvmord som samfunnsproblem.

Variabel 7: Retter artikkelen kritisk søkelys mot noe/noen? Hver artikkel er kodet etter om artikkelen retter kritikk mot noe eller noen (1) eller ikke retter noe kritikk (2). Forståelsen for hva som regnes som kritikk er romslig i tråd med Lamark et al. sin undersøkelse (2007, s.20). Følgende eksempel gir et inntrykk av kodingen av kritikk. «Når unge på 15 år velger å dø, blir jeg oppgitt. Skal vi synes det er greit? Man må tørre å snakke om det, allerede på skolen ... 23-åringen mener samfunnet snur ryggen til temaet selvmord».

Variabel 8: Formidler artikkelen håp? Hver enkelt artikkel er blitt kodet etter hvorvidt artikkelen formidler håp (1) eller ikke håp (2). En selvmordsomtale kan gi håp når nye selvmordsforebyggende tiltak i samfunnet presenteres eller når enkeltpersoner deler sine positive erfaringer rundt et hjelpetiltak. At en artikkel ikke formidler håp betyr ikke at den er uten håp, men at den ikke formidler eksplisitt et håp om endring for det bedre (Lamark et al., 2007, s.21).

Variabel 9: Gir artikkelen informasjon om hvor man kan få hjelp dersom leseren av artikkelen eller bekjente av leseren er i selvmordsfare? Hver enkelt artikkel er kodet etter hvorvidt artikkelen formidler direkte informasjon om hjelp (1), indirekte informasjon om hjelp (2), indirekte informasjon om hjelp men der hjelpeinstansen er i et negativt søkelys (3) eller ikke gir noe informasjon om hjelp (4). Med direkte informasjon om hjelp menes telefonnummer og/eller nettsideinformasjon direkte til en hjelpeinstans. Indirekte informasjon om hjelp er referanser i artikkelen om muligheten for å få hjelp fra en psykolog, fastlege, lærer, venn osv. Indirekte informasjon om hjelpeinstanser i et negativt søkelys er for eksempel kritikk rettet mot det psykiske helsevern.

Variabel 10: Hvilket søkeord inneholder artikkelen? Hver artikkel er kodet etter om den inneholder søkeordet selvmord (1), «ikke noe kriminelt» (2), «personlig tragedie» eller «personlig dødsfall» (3), «valgte å ta sitt liv» (4) eller «valgte å ta sitte eget liv» (5). Der flere søkeord forekom er flere søkeord blitt registrert per artikkel.

Resultater

Variabel 1 – I hvilken grad (volum) omtales selvmord i hver enkelt artikkel?

Av de 542 inkluderte artiklene omtaler 188 artikler (35 %) selvmord som et hovedtema, 169 artikler (31 %) omtaler selvmord som et delvis tema og 185 artikler (34 %) nevner selvmord i en bisetning i artikkelen.

Variabel 2 – Er selvmordsmetode nevnt eller beskrevet?

Nesten ni av ti selvmordsomtaler (86 %) nevner ikke selvmordsmetode. Kun 14 av 542 artikler (3 %) beskriver selvmordsmetoden direkte med detaljer, mens 60 artikler nevner selvmordsmetoden indirekte (11 %).

Variabel 3 – Hvilke temaer omhandler selvmordsomtalen?

Selvordsomtalen omhandler hovedsakelig temaene psykiatri (15 %), selvmordsforebygging/behandling (13 %), åpenhet om selvmord (11 %), kriminalitet/overgrep (8 %), mobbing (8 %), sorgarbeid/etterlatte (7 %) og assistert selvmord (5%). Den største andelen av selvmordsomtalen omhandler imidlertid andre tema (31 %).

Variabel 4 – Hvilke risiko- og årsaksfaktorer nevner selvmordsomtalen?

De risiko- og årsaksfaktorer som selvmordsomtalen hovedsakelig nevner er medisinske/psykiske forklaringer (19 %), flere/sammensatte risikofaktorer (10 %), mobbing (9 %), «press» (6 %), misbruk/overgrep (5 %) og systemsvikt i behandling (5 %). Med «press» menes både kroppspress, press til å gjøre det bra på skolen, å være en «flink pike» eller «vellykket mann». Den største andelen av selvmordsomtalen nevner imidlertid andre risiko- og årsaksfaktorer (20 %). Dessuten nevner mange selvmordsomtaler ikke noen risiko- og årsaksfaktorer (19 %).

Variabel 5 – Generell eller konkret omtale av selvmord?

Nesten tre av fem selvmordsomtaler (58 %) omhandler

selvmord generelt som et samfunnsproblem. 15 % av selvmordsomtalen omhandler konkrete selvmordshendelser og 17 % konkrete selvmordsforsøk og/eller selvmordstanke. 10 % av selvmordsomtalen omhandler både generell og konkret omtale av selvmord i artikkelen.

Variabel 6 – Formidler selvmordsomtalen en vilje til åpenhet om selvmord?

Syv av ti selvmordsomtaler uttrykker en vilje til åpenhet om selvmord (71 %).

Variabel 7 – Retter selvmordsomtalen et kritisk søkelys mot noe/noen?

En av tre selvmordsomtaler har et kritisk søkelys (33 %). 67 % av selvmordsomtalen som omhandler temaet psykiatri er forbundet med kritikk. Tilsvarende er 62 % av selvmordsomtalen om assistert selvmord og 60 % av selvmordsomtalen med temaet kriminalitet/overgrep i et kritisk søkelys.

Variabel 8 – Formidler selvmordsomtalen håp?

En av tre selvmordsomtaler (34 %) uttrykker håp.

Variabel 9 – Formidler selvmordsomtalen informasjon om hjelp ved selvmordsfare?

Nesten tre av fem selvmordsomtaler (57 %) formidler ingen informasjon om hjelp. Kun et fåtall av selvmordsomtalen (6 %) formidler direkte informasjon om hjelp. 28 % gir indirekte informasjon om hjelp. 9 % av selvmordsomtalen gir indirekte informasjon om hjelp, men hjelpeinstansen er i et negativt søkelys.

Variabel 10 – Hvilke søkeord eller omskrivninger inneholder selvmordsomtalen?

Ordet selvmord er tilstede i 98 % av artiklene. «Valgte å ta sitt liv» er brukt i 7 % av artiklene. «Valgte å ta sitt eget liv» er brukt i 18 % av artiklene. Det er ingen selvmordsomtaler blant de 542 kodete artiklene med omskrivningene «ikke noe kriminelt» og «personlig tragedie/dødsfall».

Diskusjon

I denne delen vurderes resultatene fra studien i henhold til Vær Varsom-plakatens punkt 4.9. (Pressens Faglige Utvalg, 2015) og anbefalingene i veileder for omtale av selvmord (Nybø, 2005). Resultater som er i tråd med Vær Varsom-plakaten og veileder for omtale av selvmord ansees i denne undersøkelsen som samfunnsnyttige selvmordsomtaler. Resultatene sammenlignes også med funnene fra Lamark et al. sin studie (2007) fra året 2006. En tabelloversikt over de sammenlignbare resultatene fra 2006 og 2014 er vedlagt.

Variabel 1: I hvilken grad (volum) omtales selvmord i artiklene?

Slik veileder for omtale av selvmord formidler bør søkelyset i større grad rettes mot det samfunnsproblemet selvmord er og mer bør skrives om selvmord (Nybø, 2005). 1084 artikler møtte inklusjonskriteriene for denne undersøkelsen, en økning sammenlignet med de 865 artiklene som møtte inklusjonskriteriene i 2006 (Lamark et al., 2007, s.6). Noen metodiske forskjeller med Lamark et al. sin studie (2007) gjør at differansen mellom antall selvmordsomtaler fra 2006 og 2014 er enda større. De 865 artiklene fra 2006 inkluderer også selvmordsomtaler fra fire nettavis, fem radiokanaler og seks tv-kanaler. Deres tidsrammen for denne undersøkelsen hadde tillatt en koding av de samme nettavisene, radio og tv-kanalene fra 2014, hadde det totale antallet selvmordsomtaler fra 2014

vært enda større. Dessuten inkluderer utvalget av artikler fra 2006, 303 artikler der ordet selvmord inngår, men som likevel ikke handler om selvmord eller selvmordsproblematikk (2007, s.60). I denne undersøkelsen er alle slike omtaler ekskluderte fordi det er selvmordsomtaler som faktisk handler om selvmord som er av interesse for denne undersøkelsen. Dette utvider ytterligere differansen mellom antall selvmordsomtaler fra 2006 og 2014.

Også selvmordsomtalenes størrelse eller «volum» er av betydning når vi ønsker å undersøke om mediene skriver mer om selvmord som samfunnsproblem (Østbye et al., 2007, s. 219–220). Slik Lamark et al. konkluderte etter endt studie i 2007 (s. 53), var deres inntrykk at selvmordsomtalen i 2006 for det meste var omtalt i en bisetning. Ved å måle hvor mye plass selvmordsomtalen rommer i hver enkelt artikkel (variabel 1) tilsier denne undersøkelsen at selvmord er hovedtema i én av tre artikler i 2014 og at andelen artikler som omtaler selvmord i en bisetning er redusert til én av tre artikler.

Variabel 2 – Er selvmordsmetode nevnt eller beskrevet?

I henhold til Vær varsom-plakatens punkt 4.9. skal beskrivelser av selvmordsmetode unngås (Pressens Faglige Utvalg, 2015). Resultatene fra denne studien tilsier at selvmordsomtalen i stor grad er tilbakeholdne med omtale av selvmordsmetode. De 14 artiklene som beskriver selvmordsmetoden beskriver hovedsakelig få detaljer om selvmordsmetoden og er ikke sensasjonspreget. Dette var også tendensen i 2006 (tabell 1). At selvmordsomtalen ikke beskriver selvmordsmetoden er samfunnsnyttig omtale av selvmord.

Variabel 3 og 4 – Hvilke temaer, risiko- og årsaksfaktorer omhandler selvmordsomtalen?

I følge veileder for omtale av selvmord skal mediene være varsomme med å forenkle bakgrunnen for et selvmord ved å fastslå kun én årsak (Nybø, 2005). Selvmord er ofte et resultat av et samspill mellom flere risikofaktorer og belastende livshendelser (Helse- og omsorgs departementet, 2014). Mediene bør formidle informasjon om det sammensatte fenomenet selvmord er og om risikofaktorer man bør være oppmerksomme på (Nybø, 2005).

Slik resultatene tilsier (tabell 2 og 3) omhandler selvmordsomtalen mange ulike temaer og nevner mange ulike risiko- og årsaksfaktorer, et signal på at selvmordsprobatikken er meget sammensatt. Det er uklart hvor stor andel selvmordsomtaler nevnte flere risiko- og årsaksfaktorer i en artikkel i 2006 (Lamark et al., 2007, s.19), men resultatene fra 2014 viser at én av ti artikler formidler to eller flere risiko- og årsaksfaktorer.

At andelen artikler som i 2014 ikke omtaler noen risiko- og årsaksfaktorer er redusert sammenlignet med året 2006 er ikke nødvendigvis et tegn på mer omtale av risiko- og årsaksfaktorer i 2014 (tabell 3). Dette kan være en følge av forskjeller i inklusjonskriteriene av selvmordsomtaler i årene 2006 og 2014. Ettersom mange av de inkluderte selvmordsomtalen i 2006 ikke omhandlet selvmordsproblematikk (Lamark et al., 2007, s.60), nevner de heller ikke noen risiko- og årsaksfaktorer for selvmord.

Variabel 5 – Generell eller konkret omtale av selvmord?

For å ytterligere belyse hvorvidt selvmordsomtalen i 2014 omtaler selvmord som et samfunnsproblem slik anbefalt i veileder for omtale av selvmord (Nybø, 2005) er selvmordsomtalen kodet etter hvorvidt de omtaler kon-

krete selvmordshendelser eller omtaler selvmord generelt som et samfunnsproblem. Et konkret selvmordstilfelle omtales som regel ikke i media, men kan omtales dersom det er en offentlig person som har tatt sitt eget liv, dersom selvmordet kan være et resultat av en svikt i hjelpeapparatet eller dersom selvmordet har skjedd på et offentlig sted slik at publikum er blitt berørt (Lamark et al., 2007, s. 10). En konkret selvmordsomtale kan også være i form av en beskrivelse av en etterlatts personlige opplevelser rundt et selvmord av et nærstående familiemedlem. En slik selvmordsomtale kan være samfunnsnyttig ved å formidle den smertefulle innvirkningen et selvmord har, og gi informasjon om hvordan en etterlatt i sorg bør møtes av menneskene rundt seg. De generelle selvmordsomtalenene kan omhandle selvmord generelt som et problem i samfunnet ved å informere om selvmordsstatistikk eller kan omtale grupper i samfunnet som er i en risikogruppe, f.eks. ved å omtale selvmord i fengsel.

Både konkrete og generelle omtaler av selvmord kan være samfunnsnyttige så lenge de forholder seg til de anbefalingene i Vær Varsom-plakaten og veileder for omtale av selvmord. Et interessant funn fra denne studien er et skifte fra en overvekt av konkrete selvmordsomtaler i 2006 til en generell omtale av selvmord som samfunnsproblem i 2014 (tabell 4). Dessuten finner vi selvmordsomtaler som både omtaler en konkret selvmordshendelse og selvmord som et generelt samfunnsproblem i samme artikkel. I disse artiklene er den konkrete selvmordshendelsen et utgangspunkt som settes inn i et større perspektiv om selvmord i samfunnet. En slik utvikling av selvmordsomtaler i en mer generell form som samfunnsproblem, kan tilsi at mediene i større grad følger påbud fra veileder for omtale av selvmord om å skrive mer om selvmord som et samfunnsproblem (Nybø, 2005).

Variabel 6 – Formidler selvmordsomtalenene en vilje til åpenhet om selvmord?

Slik beskrevet i veileder for omtale av selvmord bør mediene i tråd med økt åpenhet i samfunnet også øke åpenheten om selvmord i mediene (Nybø 2005). Ved sammenligning av resultatene fra årene 2006 og 2014 (tabell 5) formidler 71 % av selvmordsomtalenene en vilje til åpenhet i 2014 sammenlignet med 11 % i 2006.

Det må påpekes at kodingen av variabelen åpenhet er preget av en endring underveis i gjennomgangen av de 542 artiklene. Underveis ble jeg oppmerksom på at definisjonen «vilje til åpenhet» ikke stod i samsvar eller kunne favne innholdet av alle former for åpenhet som var tilstede i artiklene. Jeg ble midtveis i kodingen bevisst på en indirekte åpenhet om selvmord uten en eksplisitt vilje til åpenhet fra noen, men der selvmordsomtalenens volum gav inntrykk av en vilje til åpenhet om selvmord fra redaksjonen. Denne åpenheten var tilstede i mange av de generelle selvmordsomtalenene (variabel 5). I etterkant er det ønskelig om disse to kategoriene for åpenhet hadde vært kodet separat.

Variabel 7 – Retter selvmordsomtalenene et kritisk søkelys mot noe/noen?

Undersøkende, avdekkende og kritisk journalistikk er én av medienes samfunnsroller (Pressens Faglige Utvalg, 2015). Slik det er anbefalt i veileder for omtale av selvmord bør mediene se kritisk på hvordan myndighetene jobber med å forebygge selvmord. Mediene bør også rette søke-

lyset mot selvmord på psykiatriske institusjoner (Nybø, 2005). Resultatene fra denne studien viser den samme tendensen fra året 2006 (tabell 6), mediene er ikke mindre kritiske ved omtale av selvmord (Lamark et al., 2007, s.21). Resultatene fra 2014 tilsier at både selvmordsforebygging og psykiatri er viktige temaer for selvmordsomtalenene (tabell 7). Det kritiske søkelyset er imidlertid i langt større grad rettet mot det psykiske helsevern i nærmere to av tre artikler. I motsetning er det kritiske søkelyset rettet mot selvmordsforebygging i en av fem artikler.

Et kritisk søkelys på psykisk helsevern er samfunnsnyttig (Nybø, 2005) for å avdekke eventuelle systemsvikt. Slik Reidun Kjelling Nybø skriver i veileder for omtale av selvmord (2005) kan imidlertid helsepersonell i liten grad uttale seg på grunn av taushetsplikten de er knyttet til. Dette er en utfordring for et balansert kildeomfang i selvmordsomtalenene. En ensidig vinkling bidrar ikke til en større forståelse om hvor komplekst og sammensatt selvmord er. Den negative vinklingen kan dessuten gi et uheldig inntrykk av hjelpeinstansen for lesere som selv er i behov for behandling av selvmordstanker og selvmordssatferd. En ny innholdsanalyse som undersøker kildeomfanget ved de kritiske selvmordsomtalenene av psykiatri kan gi et bedre inntrykk av samfunnsnyttien ved disse selvmordsomtalenene.

Variabel 8 – Formidler selvmordsomtalenene håp?

Veileder for omtale av selvmord (Nybø, 2005) understreker betydningen av å formidle håp i selvmordsomtalenene som en sentral dimensjon ved selvmord. Håp (Huen, 2015) og selvmordsomtaler som formidler alternative mestingsstrategier til å overkomme vanskelige perioder i livet med selvmordstanker (Niederkrötenhaler, 2010) tilsier å kunne ha en selvmordsforebyggende effekt. Denne undersøkelsen tilsier at 34 % av selvmordsomtalenene i 2014 formidlet håp sammenlignet med 11 % i året 2006 (tabell 8). Selvmordsomtalenene kunne med fordel gjerne ha formidlet mer håp.

Variabel 9 – Formidler selvmordsomtalenene informasjon om hjelp ved selvmordsfare?

Veileder for omtale av selvmord oppfordrer mediene til å formidle informasjon om hvor man kan få hjelp ved selvmordsfare (Nybø, 2005). Slik resultatene av variabel 9 viser, fremmes det i svært liten grad direkte informasjon om hvor mennesker i selvmordsfare kan få hjelp. Denne tendensen ser vi også fra innholdsanalyser i andre land der informasjonen om hjelpeinstanser er minimal (Chandra et al., 2014; Fu et al., 2011; Niederkrötenhaler et al., 2010). Selvmordsomtaler bør inkludere mer informasjon om hjelp for å kunne være mer samfunnsnyttige.

Variabel 10 – Hvilke søkeord eller omskrivninger inneholder selvmordsomtalenene?

Veileder for omtale av selvmord beskriver hvordan omskrivninger for selvmord, slik som «ikke noe kriminelt» og «personlig tragedie» legger et mystisk slør over temaet selvmord (Nybø, 2005). Veilederen oppfordrer mediene til å bruke formuleringen «tok sitt eget liv». Denne undersøkelsen bekrefter at mediene ikke lenger bruker slike omskrivninger for selvmord. Den ikke-eksisterende bruken av omskrivningene «ikke noe kriminelt» og «personlig tragedie» hos selvmordsomtalenene i 2014 gir et inntrykk av at tabuet rundt omtale av selvmord har blitt mindre og åpenheten rundt temaet følgelig større.

FOTO: FAKSIMILE AFTENPOSTEN.NO

Styrker og svakheter ved egen forskning.

Denne studien er den andre i sitt slag i Norge etter Lamark et al. sin studie fra 2007. Dette har sin fordel ved at den gir et historisk sammenligningsgrunnlag som ytterligere kan understøtte en evaluering av selvmordsomtalenenes samfunnsnytte.

En metodisk svakhet er at kun forfatteren selv har stått for innsamling, eksklusjon, koding av selvmordsomtalenenes innhold etter variabler og systematisering av dataene i statistikkprogrammet SPSS Statistics 22. En kvalitetskontroll i form av to kodinger, utført av en annen forsker har ikke vært mulig. En kvalitetskontroll i form av to kodinger av selvmordsomtalenene hadde gjort det mulig å teste de to kodingene opp mot hverandre og avgjøre hvor reliabel og intersubjektiv kodingen har vært (Østbye et al., 2002, s. 229). En nøye definisjon av de undersøkte variabler ble imidlertid kartlagt før oppstart av kodingen.

Konklusjon

Denne studien har undersøkt samfunnsnyttien ved selvmordsomtalenene hos 47 papiraviser i 2014. Selvmordsomtalenene som er i tråd med Vær Varsom-plakatens punkt 4.9 (Pressens Faglige Utvalg, 2015) og veileder for omtale av selvmord (Nybø, 2005) ansees i denne undersøkelsen som samfunnsnyttig omtale av selvmord.

Resultatene viser at selvmordsomtalenene er i tråd med Vær Varsom-plakaten ved å unngå omtale av selvmordsmetode (tabell 1). Selvmordsomtalenene omhandler mange ulike temaer og nevner mange ulike risiko- og årsaksfaktorer (tabell 2 og 3). Dette er i tråd med veileder for omtale av selvmord om å unngå å forenkle årsaker til selvmord. Kun 10 % av artiklene omtaler imidlertid flere enn én risiko- og årsaksfaktor i samme artikkel.

Slik anbefalt i veileder for omtale av selvmord bør media

rette søkelyset på selvmord som et samfunnsproblem. Det er vanskelig å si hvor stor plass selvmordsomtalenene rommet sammenlignet med andre samfunnsproblemer i mediebildet i 2014. Denne studien bekrefter imidlertid at antallet selvmordsomtalen har økt, samt at selvmordsomtalenene rommer mer plass i hver enkelt artikkel sammenlignet med en undersøkelse av året 2006 (Lamark et al., 2007). Vi finner også i 2014 en overvekt av generelle selvmordsomtalen om samfunnsproblemet selvmord fremfor en overvekt av konkrete selvmordsomtalen slik som i året 2006 (tabell 4). At ingen artikler bruker typiske omskrivninger for selvmord tilsier at det har vært en utvikling i retning av mer åpenhet og mindre tabu rundt omtale av selvmord.

Veileder for omtale av selvmord understreker betydningen av å formidle håp og informasjon om hjelp. Kun én av tre artikler formidler håp i 2014 (tabell 8). Kun 6 % av artiklene gir direkte informasjon om hjelp i form av telefonnummer og nettsideinformasjon til hjelpeinstanser. For å være mer samfunnsnyttige bør selvmordsomtalen inkludere mer informasjon om hjelp og formidle mer håp.

Veien videre

Denne undersøkelsen tilsier at mediene i stor grad er gode til å skrive samfunnsnyttig journalistikk om selvmord i tråd med de retningslinjer og anbefalinger som finnes for omtale av selvmord i media. Basert på undersøkelsens resultater oppfordres media og fagfolk til å fremme mer håp og kontaktinformasjon til hjelpeinstanser for en mer samfunnsnyttig omtale av selvmord i media.

Kvalitative intervjuer med journalister og redaksjoner kan belyse eventuelle utfordringer journalister står ovenfor ved omtale av selvmord i media.

REFERANSER

Chandra, P.S., Doraiswamy, P., Padmanabh, A. & Philip, M. (2014). Do newspaper reports of suicides comply with standard suicide reporting guidelines? A study from Bangalore, India. *Int J Soc Psychiatry*, 60(7), 687-694. doi: 10.1177/0020764013513438

Etzersdorfer, E., Voracek, M. & Sonneck, G. (2004). A dose-response relationship between imitational suicides and newspaper distribution. *Archives of Suicide Research*, 8(2), 137-145. doi: 10.1080/1381110490270985

Folkhelseinstituttet. (2015). Selvmord og selvmordsforsøk – faktaark med helsestatistikk. Lest 1.april 2016 <http://www.fhi.no/artikler/?id=70808>

Fu, K.W., Chan, Y.Y. & Yip, P.S.F. (2011). Newspaper reporting of suicides in Hong Kong, Taiwan and Guangzhou: Compliance with WHO media guidelines and epidemiological comparisons. *J Epidemiol Community Health*, 65(10), 928-933. doi: 10.1136/jech.2009.105650

Gould, M.S., Kleinman, M.H., Lake, A.M., Forman, J. & Midle, J.B. (2014). Newspaper coverage of suicide and initiation of suicide clusters in teenagers in the USA, 1988-96: a retrospective, population-based, case-control study. *Lancet*, 1(1), 34-43. doi: 10.1016/S2215-0366(14)70225-1

Hegerl, U., Koburger, N., Rummel-Kluge, C., Gravert, C., Walden, M. & Mergl, R. (2013). One followed by many? Long term effects of a celebrity suicide on the number of suicidal acts on the German railway net. *J Affect Disord*, 146, 39-44. doi: 10.1016/j.jad.2012.08.032

Helse- og omsorgsdepartementet. (2014). Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading 2014-2017. (IS-2182/2014). Oslo: Helsedirektoratet.

Huen, J.M.Y., Ip, B.Y.T., Ho, S.M.Y. & Yip, P.S.F. (2015). Hope and Hopelessness: The role of hope in buffering the impact of hopelessness on suicidal ideation. *PLoS One*, 10(6), e0130073. doi: 10.1371/journal.pone.0130073

Høst, S. (2014). Antall aviser og samlet opplag. *Medie Norge*. Lest 11. mars 2016 <http://www.medienorge.uib.no/statistikk/medium/avis/361>

Lamark, H. & Andreassen, J.-E. (2007). Selvmord i forbifarten. En undersøkelse om norske mediers omtale av selvmord i 2006. Lest 11.juni 2015 <https://www.nj.no/filestore/Selvordiforbifarten.pdf>

Lee, A.-R., Ahn, M.H., Lee, T.Y., Park, S. & Hong, J.P. (2014). Rapid spread of suicide by charcoal burning from 2007 to 2011 in Korea. *Psychiatry Res*, 219, 518-524. doi: 10.1016/j.psychres.2014.06.037

Maloney, J., Pfuhlmann, B., Arensman, E., Coffey, C., Gusmão, R., Postuvan, V., ... Schmidtke, A. (2014). How to adjust media recommendations on reporting suicidal behavior to new media developments. *Archives of Suicide Research*, 18(2), 156-169. doi: 10.1080/13811118.2013.824833

Niederkrötenhaler, T. & Sonneck, G. (2007). Assessing the impact of media guidelines for reporting on suicides in Austria: interrupted time series analysis. *Aust N Z J Psychiatry*, 41, 419-428. doi: 10.1080/00048670701266680

Niederkrötenhaler, T., Till, B., Kapusta, N.D., Voracek, M., Dervic, K. & Sonneck, G. (2009). Copycat effects after media reports on suicide: A population-based ecologic study. *Soc Sci Med*, 69, 1085-1090. doi: 10.1016/j.socscimed.2009.07.041

Niederkrötenhaler, T., Voracek, M., Herberth, A., Till, B., Strauss, M., Etzersdorfer, E., ... Sonneck, G. (2010). Role of media reports in completed and prevented suicide: Werther v. Papageno effects. *Br J Psychiatry*, 197(3), 234-243. doi: 10.1192/bjp.bp.109.074633

Nybø, R.K. (2005). Veileder for omtale av selvmord. Lest 15.november 2015 <http://presse.no/wp-content/uploads/2014/10/Revidert-veileder2-for-omtale-av-selv-mord.pdf>

Pressens Faglige Utvalg. (2015). Vær Varsom-plakaten. Lest 10. september 2015 <http://presse.no/pfu/etiske-regler/vaer-varsom-plakaten/>

Statens vegvesen. (2016). Ulykkesstatistikk 2016. Lest 1.april 2016 <http://www.vegvesen.no/fag/Fokusomrader/Trafikksikkerhet/Ulykkesdata>

Tsai, C.-W., Gunnell, D., Chou, Y.-H., Kuo, C.-J., Lee, M.-B. & Chen, Y.-Y. (2011). Why do people choose charcoal burning as a method of suicide? An interview based study of survivors in Taiwan. *J Affect Disord*, 131, 402-407. doi: 10.1016/j.jad.2010.12.013

World Health Organization. (2008). Hvordan forebygge selvmord. En veileder for mediefolk. Lest 11. november 2015 http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/43954/9/9789241597074_nor.pdf

Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K. & Larsen, L.O. (2002). *Metodebok for mediefag* (2.utg.) Bergen: Fagbokforlaget

Tabell 1: Omtale av selvmordsmetode

	Antall artikler 2006	Prosent 2006	Antall artikler 2014	Prosent 2014
Ikke nevnt	711	82 %	468	86 %
Nevnt (indirekte)	114	13 %	60	11 %
Beskrevet (direkte)	40	5 %	14	3 %
Sum	865	100 %	542	100 %

Tabell 2: Artikkelen tema

Tema	Antall artikler 2006	Prosent 2006	Antall artikler 2014	Prosent 2014
Kriminalitet/overgrep	200	23 %	45	8 %
Psykatri	119	14 %	81	15 %
Selvordstall	61	7 %	11	2 %
Forebygging/behandling	78	9 %	72	13 %
Assistert selvmord	23	3 %	26	5 %
Sorgarbeid/etterlatte	35	4 %	37	7 %
Åpenhet	n/a	n/a	58	11 %
Mobbing	n/a	n/a	43	8 %
Andre tema	349	40 %	270	31 %
Sum	865	100 %	542	100 %

Tabell 3: Omtale av risiko- og årsaksfaktorer

Risiko/årsaksforklaring	Antall saker 2006	Prosent 2006	Antall saker 2014*	Prosent 2014
Homofili	31	4 %	9	2 %
Innvandrere/asylsøkere	34	4 %	8	1.5%
Medisinsk/psykisk forklaring	183	21 %	103	19 %
Etter selvmordsforsøk	27	3 %	2	0.4%
Spilleavhengighet	18	2 %	3	0.6%
Kjønn	43	5 %	8	1.5%
Mobbing	19	2 %	51	9 %
Rus	12	1 %	11	2 %

Tabell 3: Omtale av risiko- og årsaksfaktorer (forts.)

Risiko/årsaksforklaring	Antall saker 2006	Prosent 2006	Antall saker 2014*	Prosent 2014
Misbruk/overgrep	17	2 %	25	5 %
Flere/sammensatte risikofaktorer	n/a	n/a	56	10 %
Press (skolepress, kroppspress)	n/a	n/a	31	6 %
Systemsvikt i behandling	n/a	n/a	25	5 %
Andre risikofaktorer	184	21 %	219	20 %
Ikke omtalt	297	35 %	103	19 %
Sum	865	100 %	542	100 %

Tabell 4: Generell eller konkret omtale av selvmord?

	Antall artikler 2006	Prosent 2006	Antall artikler 2014	Prosent 2014
Generelt om selvmord-problemet	227	26 %	317	58 %
Konkret selvmord omtalt	294	34 %	79	15 %
Konkrete selvmordsforsøk/tanker omtalt	41	5 %	94	17 %
Generell og konkret omtale	n/a	n/a	52	10 %
Andre saker*	303	35 %	n/a	n/a
Sum	865	100 %	542	100 %

* Saker der ordet selvmord inngår, men som likevel ikke handler om selvmord eller selvmordsproblematikk (Lamark et al., 2007, s. 60).

Tabell 5: Uttrykkes vilje til åpenhet?

	Antall artikler 2006	Prosent 2006	Antall artikler 2014	Prosent 2014
Ja	95	11 %	385	71 %
Nei	770	89 %	157	29 %
Sum	865	100 %	542	100 %

Tabell 6: Blir noe(n) kritisert i artikkelen?

	Antall artikler 2006	Prosent 2006	Antall artikler 2014	Prosent 2014
Ja	231	27 %	181	33%
Nei	634	73 %	361	67%
Sum	865	100 %	542	100 %

Tabell 7: Selvmordsomtaler med kritisk søkelys, etter artikkelens tema.

	2006				2014			
	Ja	Ja (%)	Nei	Sum	Ja	Ja (%)	Nei	Sum
Tema								
Kriminalitet/overgrep	27	14 %	173	200	27	60 %	18	45
Psykiatri	87	73 %	32	119	54	67 %	27	81
Selvmordstall	8	13 %	53	61	0	0 %	11	11
Forebygging/behandling	21	27 %	57	78	14	19 %	58	72
Assistert selvmord	n/a	n/a	n/a	n/a	16	62 %	10	26
Sorgarbeid/etterlatte	5	14 %	30	35	2	5 %	35	37
Annet	80	27 %	292	372	68	25 %	202	270
Sum	228	27 %	637	865	181	33 %	361	542

Tabell 8: Formidles håp?

	Antall artikler 2006	Prosent 2006	Antall artikler 2014	Prosent 2014
Ja	97	11 %	184	34%
Nei	768	89 %	358	66%
Sum	865	100 %	542	100 %

Referanse for antall artikler og prosent for 2006: Lamark et al., 2007, s. 60–61.

Lvert: 17.06.16, Revidert: 21.08.16, Godkjent: 22.08.16

MARIE-THÉRÈSE DESROCHES har en mastergrad i psykososialt arbeid – selvmord, rus, vold og traumer fra Universitetet i Oslo. Til daglig jobber hun som administrativ assistent ved den kanadiske ambassaden i Oslo og er engasjert i Unge LEVE (Landsforeningen for etterlatte ved selvmord).